

Høringssvar vedr. forslag til det danske landdistriktsprogram 2014-20

I samspil med Syddansk Vækstforum vil Region Syddanmark gerne bidrage med høringsvar vedrørende forslag til nyt landdistriktsprogram.

Fra syddansk side finder vi det overordnet positivt, at det danske landdistriktsprogram fortsat i det fremsendte forslag skal bidrage til vækst og udvikling i landdistrikterne og i fødevareerhvervet. Vi ser muligheder for godt samspil på en række af de foreslåede ordninger.

Det er dog med ærgrelse, at vi kan konstatere, at den vækstrettede indsats foreslås væsentligt reduceret i programforslaget.

Mulighed for regionale indsatser

I 2011-13 har der været afsat en særlig pulje til regioner og kommuner. I Syddanmark har vi bidraget til udmøntningen af puljen gennem det syddanske Grøn Vækst program, som har finansieret en række større strategiske indsatser inden for blandt andet turismeudvikling, udvikling af fødevareerhvervet og energieffektivisering af landbruget. Det fremsendte programforslag indeholder ikke en fortsættelse af denne mulighed.

Fra syddansk side ser vi gerne, at landdistriktsprogrammet på en nem måde giver mulighed for på et senere tidspunkt at tilføje en regional indsats for vækst og udvikling i landdistrikterne. På den baggrund foreslår vi, at der i programmet tilføjes en såkaldt "hvilende ordning" for regionale, vækstorienterede indsatser i landdistrikterne, som med kort frist kan aktiveres, hvis der, ligesom i 2011, opstår et ønske om at indgå samarbejde med regionerne og de regionale vækstfora.

De syddanske erfaringer fra den særlige pulje til regioner og kommuner peger på, at ordningen i 2011-13 bidrog til udvikling af en række relevante indsatser inden for vækst og udvikling i landdistrikterne og til samordning og koordinering mellem den lokale og regionale vækstindsats. Dog er der enighed om, at det administrative set-up skal være meget mere enkelt, og at der skal være øget fokus på effektskabelsen.

For øvrige kommentarer vedrørende indhold og administrationsmodel for en sådan ordning henvises til Danske Regioners holdningspapir af 11. juli 2013¹.

Klyngeindsatser på fødevareområdet

De syddanske erfaringer fra den hidtidige vækstindsats finansieret af EU's strukturfonde og de regionale erhvervsudviklingsmidler peger på, at klyngeudvikling er et godt redskab til at skabe vækst og innovation. Regionalt er der opbygget en syddansk fødevareklynge, som er et netværk og strategisk samarbejde for fødevarevirksomheder i den syddanske region. Region Syddanmark er desuden medlem af den nye nationale fødevareklynge Danish Food Cluster.

Regeringens vækstplan for fødevarer peger desuden på, at regeringen vil støtte op om den regionale indsats for udvikling af et kraftcenter for fødevareerhverv.

Vi foreslår derfor, at det præciseres i programforslaget, at eksisterende klynge- og netværksorganisationer kan opnå finansiering fra landdistriktsprogrammet inden for de relevante indsatsområder.

Samspil med den øvrige regionale vækstindsats

En række af de foreslåede indsatser har relation til øvrige eksisterende syddanske vækstindsatser. Vi anbefaler derfor, at udmøntningen af indsatserne, i det omfang det er relevant, koordineres med regionale vækstindsatser. Koordinationen bør ske uden øget administration og forlænget sagsbehandling.

Inden for erhvervsudvikling i landdistrikterne kan det være relevant at inddrage turistdestinationer i udmøntningen af programmet. Syddansk Vækstforum og Region Syddanmark bidrager til udviklingen af fem stærke turistdestinationer: Fyn, Sønderjylland, Sydvestjylland, Lillebælt og Legoland-Billund Ressort. Størstedelen af indsatsen i disse destinationer foregår i de syddanske landdistrikter.

Desuden bør det fremhæves, at den nationale energieffektiviseringsklynge Lean Energy Cluster kan bidrage til indsatserne for energieffektivisering af jordbrugs- og gartnerierhvervet, og at robotklyngen RoboCluster blandt andet kan bidrage vedrørende udvikling af robotter til landbrugs- og fødevareproduktionen.

Generelt bør udmøntningen have øje for koordinering med de regionale udviklingsplaners udviklingsaktiviteter, hvoraf mange har betydning for de mindre byer og landdistrikter. Der er f.eks. aktiviteter med fokus på de mindre byers udviklingsstrategier og mobilitet. Særligt er der grund til at pege på indsatsen for udbredelse af bredbånd, som er en central udfordring for mange syddanske områder.

Regional involvering i LAG-ordningerne

¹ <http://www.regioner.dk/~media/Publikationer/Regional%20udvikling/Danske%20Regioners%20holdningspapir%20til%20EUs%20Landdistriktspolitik%2020142020.ashx>

Regionsrådet i Syddanmark har i 2007-2013 valgt at benytte sig af muligheden i det tidligere program til at udpege bestyrelsesmedlemmer til de lokale aktionsgrupper. Vi ser gerne, at denne mulighed fortsætter i det nye program.

Region Syddanmark ser frem til samarbejdet i det nye landdistriktsprogram.

Der gøres opmærksom på, at høringssvaret er indsendt den 14. februar 2014 med forbehold for regionsrådets godkendelse på regionsrådsmødet den 24. februar 2014.

I forbindelse med sagens behandlingen har Landbrug & Fødevarer, som er medlem af Vækstforum, bedt om at følgende tilføjes høringssvaret:

"Landbrug & Fødevarer mener ikke, at der skal afsættes midler til en pulje til kommuner og regioner set i lyset af det reducerede landdistriktsbudget.

Landdistriktsbudgettet for perioden 2014-2020 er reduceret med op mod 2 mia. kr. i forhold til den foregående periode 2006-2013. Derfor er der brug for en skarp prioritering og målretning af midlerne, som der også er lagt op til i udkastet til nyt landdistriktsprogram.

Landdistriktsprogrammet er en væsentlig finansieringskilde til at opfylde nationale og internationale forpligtigelser på natur- og miljøområdet, samtidig med at det er centralt med henblik på at styrke væksten og konkurrenceevnen i landbrugs- og fødevarerhvervet. Programmet skal følge op på Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger og på Vækstplan Fødevarer, der begge bl.a. har fokus på at styrke råvaregrundlaget, så erhvervets store potentiale kan udnyttes både inden for den traditionelle fødevarerproduktion, men også inden for udviklingen af anvendelse af biomasse ved overgangen til en biobaseret økonomi baseret på fornybare ressourcer. Det vil styrke eksporten yderligere og fastholde og skabe arbejdspladser i Danmark, ikke mindst til gavn for landdistrikterne."

På vegne af regionsrådet og formandskabet for Syddansk Vækstforum

Carl Holst
Regionsrådsformand og formand for Syddansk Vækstforum